

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

agricwarningsthess@gmail.com, 2310476661

Πληροφορίες: Δρ. Αθανασιάδης Κωνσταντίνος
Αλεξίου Συμέλα – Μπογδάνος Δημήτριος

9 Σεπτεμβρίου 2025

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ: ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ –
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**

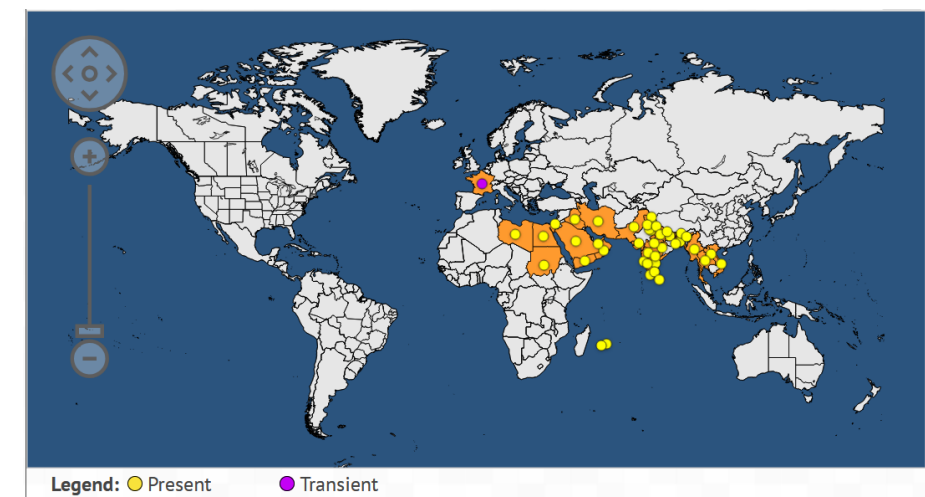
***Bactrocera zonata* (Diptera: Tephritidae)**

Ενημέρωση σχετικά με την εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, προτεραιότητας για την Ε.Ε., *Bactrocera zonata* (Diptera: Tephritidae).

- Το έντομο *Bactrocera zonata* αποτελεί ενωσιακό επιβλαβή οργανισμό καραντίνας για την Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 3 και το παράρτημα II του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1702 περιλαμβάνεται στον κατάλογο επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω του **σοβαρού δυνητικού οικονομικού, περιβαλλοντικού και κοινωνικού αντίκτυπου για το έδαφος της Ένωσης**.
- Στην Ελλάδα, η παρουσία του εντόμου έχει επιβεβαιωθεί σε περιοχή του Βόρειου τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής και σε περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας.
- Καλούνται οι παραγωγοί, οι επαγγελματίες, οι κατά τόπους γεωπόνοι και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να ενημερώσουν άμεσα τις οικίες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής και το ΠΚΠΦΠ&ΦΕ Θεσσαλονίκης, με την εμφάνιση ύποπτων συμπτωμάτων, για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.
- Αναλυτικές πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό *Bactrocera zonata* καθώς και το σχετικό νομικό πλαίσιο περιλαμβάνονται στον δικτυακό τόπο του ΥπΑΑΤ, στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<https://www.minagric.gr/for-farmer-2/cropproduction/fytoproostasiamenu/fytoygeia>.

Βασικές πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Bactrocera zonata*.

- Το *Bactrocera zonata* είναι ενδημικό της τροπικής Ασίας και καταγράφηκε για πρώτη φορά στη Βεγγάλη της Ινδίας. Το είδος απαντάται σήμερα σε διάφορες χώρες της Νότιας και Νοτιοανατολικής Ασίας (Μπαγκλαντές, Μπουτάν, Ινδία, Λάος, Μιανμάρ, Νεπάλ, Πακιστάν, Σρι Λάνκα, Ταϊλάνδη και Βιετνάμ). Το *B. zonata* έχει επεκτείνει την γεωγραφική του εξάπλωση στις ξηρότερες κλιματικές περιοχές της Μέσης Ανατολής και της βόρειας Αφρικής. Στην Αίγυπτο, το είδος εντοπίστηκε για πρώτη φορά το 1924, αλλά η εγκατάστασή του και οι σημαντικές επιπτώσεις στην παραγωγή φρούτων αναφέρθηκαν από το 1993 και μετά. Το *Bactrocera zonata* έχει επίσης καταγραφεί στο Ομάν, το Ιράν, το Ιράκ, το Σουδάν, τη Σαουδική Αραβία, το Λίβανο, τη Λιβύη, την Υεμένη και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Εικόνα 1: Παγκόσμια κατανομή του επιβλαβούς οργανισμού *Bactrocera zonata* (Πηγή: EPPO)

- Το *Bactrocera zonata* είναι ένα είδος πολυφάγο, που προσβάλλει πάνω από 50 καλλιεργούμενα και άγρια είδη φυτών, κυρίως αυτά με σαρκώδεις καρπούς. Μεταξύ αυτών, η ροδακινιά, η γκουάβα και το μάνγκο αναφέρονται ως κύριοι ξενιστές του εν λόγω εντόμου.
- Επιπλέον, ο κατάλογος των ξενιστών του εντόμου περιλαμβάνει αρκετά είδη που έχουν οικονομική σημασία στην ΕΕ: *Citrus spp.* (συμπεριλαμβανομένων των πορτοκαλιών, γκρέιπφρουτ και μανταρινιών), *Malus domestica* (μήλο), *Prunus armeniaca* (βερίκοκο), *Prunus persica* (ροδάκινο και νεκταρίνι) και *Punica granatum* (ρόδι), *Ficus carica* (σύκο), *Annona squamosa*, *Phoenix dactylifera* (χουρμάς) και *Cydonia oblonga* (κυδώνι). Το εύρος των ξενιστών του *B. zonata* περιλαμβάνει, επίσης, αρκετά τροπικά είδη: παπάγια, *Careya arborea*, *Grewia asiatica*, *Luffa spp.*, *Mangifera indica* (μάνγκο), *Momordica charantia* (πικρό πεπόνι), *Psidium guajava* (γκουάβα) και *Terminalia catappa*).
- **Με βάση τις προαναφερθείσες πληροφορίες, το κύριο φυτό ξενιστής για στοχευμένη επιτήρηση στην ΕΕ είναι το *Prunus persica* (ροδάκινα και νεκταρίνια).**
Φυτά ξενιστές του εντόμου περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.
- Τα νύγματα ωοτοκίας μπορεί να προκαλέσουν ρητινώδεις έκκριμα σε συγκεκριμένους προσβεβλημένους καρπούς. Τα αυγά εκκολάπτονται συνήθως εντός τριών ημερών. Οι προνύμφες υφίστανται δύο μεταμορφώσεις μέχρι το στάδιο της νύμφης (pupa) και ολοκληρώνουν την ανάπτυξη και την νύμφωση τους εντός δύο εβδομάδων σε θερμοκρασίες 20°C με 30°C. Οι προνύμφες τρέφονται με τη σάρκα του καρπού, προκαλώντας αλλοίωση που συχνά εντείνεται από μολύνσεις με βακτήρια και μύκητες. Οι προνύμφες μπορεί να παραμένουν κοντά ή μία στην άλλη κατά τη διάρκεια της διατροφής τους μέχρι να αναπτυχθούν σχεδόν πλήρως. Οι ώριμες προνύμφες βγαίνουν από τον καρπό και πέφτουν στο έδαφος για να νυμφωθούν σε βέλτιστο βάθος 5-10 cm από την επιφάνεια. Η διάρκεια του σταδίου της νύμφης εξαρτάται από την επικρατούσα θερμοκρασία και συνήθως διαρκεί περίπου μία έως δύο εβδομάδες.
- Σε ότι αφορά τα συμπτώματα στους καρπούς, τα νύγματα ωοτοκίας είναι συχνά ορατά στη φλούδα των προσβεβλημένων καρπών. Η ωοτοκία σε σκληρότερους καρπούς προκαλεί καστανές ουλές στην επιφάνεια του καρπού. Οι προνύμφες του πρώτου σταδίου αναπτύσσονται στο εσωτερικό του καρπού κοντά στο σημείο ωοτοκίας. Αυτό μπορεί να προκαλέσει το μαλάκωμα της περιοχής γύρω από το σημείο ωοτοκίας. Οι προνύμφες 2ου και 3ου σταδίου συνήθως σκάβουν βαθύτερα στον πολτό του καρπού, προκαλώντας το μεγαλύτερο μέρος της ζημίας, η οποία μπορεί στη συνέχεια να οδηγήσει σε πρόωρη πτώση του καρπού.
- Αυγά μπορεί να βρεθούν στο εσωτερικό του καρπού στο σημείο του νύγματος ωοτοκίας, αλλά τέτοια νύγματα είναι δύσκολο να εντοπιστούν, εκτός αν εξεταστούν στο μικροσκόπιο και από ειδικό εντομολόγο. Οι προνύμφες μπορούν να εντοπιστούν κατά το άνοιγμα του καρπού, ιδίως όταν έχουν φτάσει στο προχωρημένο τρίτο στάδιο.

Συμπτώματα προσβολής ροδάκινων από τον επιβλαβή οργανισμό *Bactrocera zonata* (πηγή: EFSA)

Συμπτώματα προσβολής σε καρπούς μάνγκο και γκρέιφρουτ από τον επιβλαβή οργανισμό *Bactrocera zonata* (πηγή: EFSA)

Μορφολογικά χαρακτηριστικά του εντόμου:

- **Αυγό:** Τα αυγά είναι επιμήκη, ελλειπτικά, υπόλευκα, μήκους 1,0-1,2 mm, κάπως στρογγυλεμένα στο οπίσθιο άκρο, ελαφρώς μυτερά μπροστά.
- **Προνύμφη:** Οι προνύμφες είναι άποδες και ακέφαλες, με υπόλευκο κυλινδρικό και επίμηκες σώμα με το πρόσθιο τμήμα στενότερο από το οπίσθιο και αναπτύσσονται εξολοκλήρου στη σάρκα των καρπών των φυτών ξενιστών τους. Το μήκος των ανεπτυγμένων προνυμφών κυμαίνεται από 7,5-10,0 mm και το πλάτος μεταξύ 1,5-2,0 mm. Η διάκρισή τους από άλλα συγγενή είδη είναι ιδιαίτερα δύσκολή με βάση τα μορφολογικά χαρακτηριστικά.
- **Νύμφη:** Οι νύμφες είναι βαρελόσχημες κυλινδρικές λευκο-κίτρινου έως σκούρου κιτρινωπού χρωματισμού και εντοπίζονται εντός του εδάφους κάτω από την κόμη των φυτών ξενιστών τους, έχουν μήκος 4,2-5,8 mm και πλάτος 2,3-2,5 mm.
- **Ενήλικο:** Τα ενήλικα του *Bactrocera zonata* έχουν χρώμα κοκκινωπό-καφέ με κιτρινωπά σημάδια και πιο ανοιχτόχρωμο θώρακα σε σύγκριση με το υπόλοιπο σώμα. Το σώμα έχει μήκος περίπου 6 mm.

Αυγά του *Bactrocera zonata*
(Πηγή: <https://passion-entomologie.fr/fruit-flies-of-the-family-tephritidae>).

Προνύμφη του *Bactrocera zonata* (πηγή: EPPO)

Ενήλικο του *Bactrocera zonata* (πηγή: EFSA)

Η Αν. Προϊσταμένη
του Π.Κ.Π.Φ.Π. & Φ.Ε. Θεσσαλονίκης

Δρ. Σταματοπούλου Μαρίνα
Γεωπόνος

Για οποιαδήποτε πληροφορία, μπορείτε να επικοινωνείτε μαζί μας στο 2310476661 και στο email: agricwarningsthe@gmail.com, Γεωργικές Προειδοποιήσεις ΠΚΠΦΠ&ΦΕ Θεσσαλονίκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος ξενιστών του *Bactrocera zonata* σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2025/311:

Annona reticulata
Annona squamosa
Citrullus lanatus
Citrus aurantium
Citrus limon
Citrus paradisi
Citrus reticulata
Citrus sinensis
Cucumis sativus
Cucurbita spp.
Cydonia oblonga
Diospyros kaki
Eriobotrya japonica
Ficus spp.
Lagenaria siceraria
Malus domestica
Malus sylvestris
Mangifera indica
Momordica charantia
Persea americana
Prunus armeniaca
Prunus domestica
Prunus persica
Psidium cattleianum
Psidium guajava
Punica granatum
Pyrus communis
Pyrus pyrifolia
Pyrus ussuriensis
Ziziphus mauritiana